

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OSTRAVA

VY_32_INOVACE_PPM12260NÁP

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován ESF a OPVK

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu:	Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony:	III/2
Datum vytvoření:	22. 11. 2012
Autor:	Ing. Ivana Náplavová
Určeno pro předmět:	První pomoc
Tematická oblast:	Bezvědomí a neodkladná resuscitace, intoxikace
Obor vzdělání:	Masér sportovní a rekondiční 69-41-L/002 1. ročník
Název výukového materiálu:	Výuková prezentace: Zajištění průchodnosti dýchacích cest.
Popis využití:	Způsoby zprůchodnění dýchacích cest, zásady, pravidla, úkoly pro žáky, video
Čas:	15 minut

Poruchy průchodnosti dýchacích cest

Příčinou bývá:

- vdechnutí cizího tělesa
- hluboké bezvědomí
- vzácně i alergická reakce
- úraz, nádor, infekce apod.

Příznaky:

- lapavé dechy
- vedlejší dechové fenomény – chrčení, pískot, kašlání
- projevy dechové tísně v obličeji – vdech otevřenými ústy, výdech proti zavřeným rtům, vlání nosních křídel
- porucha vědomí – neklid, zmatenost až bezvědomí
- změna barvy – kůže je růžová, po několika sekundách promodrává, rty, ušní lalůčky, nehtová lůžka
- rychlý eventuálně nepravidelný tep

Zemanová, J.: První pomoc pro učitele ZŠ a SŠ. Ostrava 2006

Pomůcky:
psací potřeby, papír

Čas 3 minuty

Zajištění průchodnosti dýchacích cest

1) Vyčištění dutiny ústní

- postiženému otevřeme ústa – manévr zkřížených prstů
- hlavu postiženého obrátíme na stranu
- měkkou část tváře zatlačíme mezi horní a dolní čelist – drenáž tekutého obsahu
- vytřeme dutinu ústní

Při čištění dutiny ústní bez kontroly zraku existuje vysoké nebezpečí zatlačení cizího tělesa dále do dýchacích cest!!!

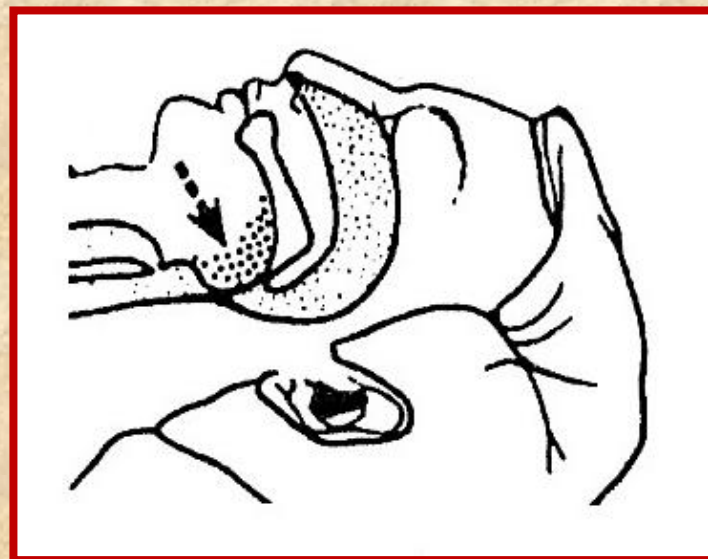

2) Záklon hlavy

syndrom zapadlého jazyka = v bezvědomí uvolnění napětí žvýkacích svalů, dolní čelist vlastní vahou poklesne a jazyk s ní spojený vlastní vahou zúží nebo úplně zneprůchodní dýchací cesty

Úspěšnost je až 80 %!!!

- k postiženému přistupujeme ze strany
- jednu ruku přiložíme na hranici čela a vlasaté části hlavy, druhou ruku přiložíme na bradu
- opatrným tlakem zakloníme hlavu až po přirozený odpor tkání

Zemanová, J.: První pomoc pro učitele ZŠ a SŠ. Ostrava 2006

ú

Do 2 až 3 minut po ztrátě průchodnosti dýchacích cest nastává ztráta vědomí a zástava oběhu.

3) Trojitý manévr

- záklon hlavy (1)
- předsunutí dolní čelisti (2)
- pootevření úst (3)

Použijeme v případě, kdy je pouhý záklon hlavy nedostačující.

Odstranění cizího tělesa

Postižený se dusí, bojuje o dech, snaží se kašlat.
Pokud dostatečně kašle není třeba podnikat další akce.

Prohlédneme dutinu ústní, pokud je cizí těleso vidět, odstraníme je.
(jinak do dutiny ústní nesaháme)

Úder do zad mezi lopatky (Gordonův manévr)

- horní polovinu těla postiženého směřujeme dolů
- opakovaně rychle 3-5x udeříme zápěstní hranou ruky mezi lopatky
- malé dítě položíme obličejem na předloktí ruky

<http://is.muni.cz/el/1451/jaro2008/ekurzy2008/um/5490388/web/pages/neurazove-urgentni-stavy.html#dusnost>

<http://ppp.zshk.cz/vyuka/cizi-teleso.aspx>

Video Gordonův, Heimlichův
manévr, 40 vteřin

Kompresa břicha (Heimlichův manévr)

- pokud není postižený v bezvědomí
- pokud nepomohou údery do zad
- opakujeme 4-5x.

postup:

- u postiženého, který stojí nebo sedí v mírném předklonu, záchránce zaujme polohu za jeho zády
- obejmeme postiženého pod jeho pažemi
- palcovou stranu pěsti přiloží do střední čáry mezi konec mečovitého výběžku a pupek
- přiloží druhou ruku prudce a opakovaně stlačí směrem k bránici (dovnitř a nahoru)

Heimlichův manévr

Nežádoucí účinky

- vytlačení žaludečního obsahu a jeho následné vdechnutí
- poranění dutých nitrobřišních orgánů

Manévr **nelze** použít u těhotenství vyššího stupně.

Manévr je **neúčinný** při značné obezitě postiženého.

Zdroje:

Beránková, M. - Fleková, A. – Holzhauserová, B.: První pomoc. Praha, Informatorium 2007.

První pomoc pro střední zdravotnické školy, Ilustr. T. Laub 2007

Krivaničová, J. a kol.: Domácí lékař. Praha, Avicenum 1991.

Zemanová, J.: První pomoc pro učitele ZŠ a SŠ. Ostrava 2006.

<http://is.muni.cz/el/1451/jaro2008/ekurzy2008/um/5490388/web/index.html>